

PRAVCI RAZVOJA I IMPLIKACIJE KATASTROFALNIH ŠTETA OD POPLAVA NA IMOVINSKA OSIGURANJA U REGIONU

Zlatan Filipović
Bosna reosiguranje d.d.

Događaji u 2014. i 2015.

- Januar, februar 2014. – ledena kiša u Sloveniji i Hrvatskoj
- Maj 2014. - Poplave u BiH, Srbiji, Hrvatskoj, Rumuniji
- Maj 2014. – Jaka kiša i poplave u Makedoniji
- August 2014. – Poplave u BiH i Srbiji
- Januar, februar 2015. – Poplave u Srbiji, Makedoniji, Hrvatskoj (Dalmacija) i Albaniji

Split, početkom 2015.

Događaji u 2014.

- Veoma mali broj osiguranja, posebno kod domaćinstava (stambene jedinice)
- Tipičan proizvod – osiguranje od požara uz poplavu kao dopunsko osiguranje uz dodatnu premiju
- U portfelju Bosna RE-a štete od poplava u maju 2014. na samo 68 stambenih jedinica

Događaji u 2014.

- Nakon poplava, broj upita za osiguranje se nešto povećao, ali ne možemo reći da se desio bilo kakav značajniji skok u broju osiguranja koja obuhvataju poplavu
- To se odnosi i na pravne osobe i na fizičke osobe

Je li osiguranje skupo?

- Prema maloj anketi koju smo sproveli na tržištu, osiguranje od požara uz dopunski rizik poplave bi se kretao od 80 do 140 KM godišnje
- Naravno, premija bi zavisila od lokacije, sume osiguranja i nekih drugih faktora

Je li osiguranje skupo?

- Osiguranje stana ili kuće ili

50 litara goriva

Segmenti imovinskih osiguranja

1. Domaćinstva, tj. stambene jedinice
2. Državne i javne institucije
3. Pravne osobe u privatnom vlasništvu

1. Domaćinstva

- Reakcija vlasti u BiH, kao pomoć osobama čija je imovina poplavljena (a radi se o 43.249 stambenih jedinica):
- Federacija BiH formirala Fond za pomoć nastradalim koji je distribuirao 13.195.616 KM
- Republika Srpska formirala Fond solidarnosti, uvela porez solidarnosti, izdala kroz Fond 20.252 platnih kartica sa 86,2 miliona KM

1. Domaćinstva

1. Domaćinstva

- Državna pomoć kao prvo rješenje očito nije bila dostatna, jer je (uz prosječnu štetu na stambenoj jedinici u FBiH) ukupna šteta na stambenim jedinicama u BiH po našoj procjeni nešto ispod 645 miliona KM

1. Domaćinstva

- Zadržavanje postojećeg stanja kao drugo rješenje – osiguranje je komercijalno dostupno, no broj osiguranja zasigurno neće rasti, jer to pokazuje situacija nakon poplava 2010. i 2014. godine

1. Domaćinstva

- Treće rješenje koje se nudi u regiji je specijalizirano društvo za reosiguranje u vlasništvu (za sada) tri države
- Zbog svog koncepta i načina na koji se došlo do ovakvog rješenja, ni nakon najvećih poplava u historiji nemaju ozbiljan rast broja osiguranja
- Mišljenje znatnog broja društava za osiguranje u regiji je da ovo zasigurno nije pravac koji treba slijediti

1. Domaćinstva

- Četvrto rješenje: Formiranje pool-ova za osiguranje osnovnih prirodnih opasnosti uključujući poplavu, uz nuđenje učešća cjelokupnoj industriji osiguranja na pojedinom tržištu osiguranja
- Čini nam se da je ovo jedini izgledan pravac razvoja u pogledu osiguranja imovine od prirodnih opasnosti

1. Domaćinstva

- Ovo rješenje podrazumijeva aktivnu ulogu države, jer jedini uspjeh ovo – ili bilo koje drugo - rješenje može postići kroz uvođenje obaveznosti osiguranja
- Proizvod mora biti jednostavan, postavljen kao osiguranje na prvi rizik, lako dostupan, dizajniran tako da obuhvata samo osnovne prirodne opasnosti koje se mogu ostvariti na području rada poola

1. Domaćinstva

- Društvima za osiguranje bi se ovako otvorila mogućnost dopunskog pokrića na dobrovoljnoj osnovi do vrijednosti imovine koja se osigurava

1. Domaćinstva

Svima mora biti jasno da:

- Takvo osiguranje ima ograničene mogućnosti pokrivanja štete, prvenstveno obimom prikupljene premije i mogućnostima kupovine kapaciteta na tržištu reosiguranja ili kapitala
- Da će koncept moći podmiriti uglavnom prosječne štete ili štete nešto više od prosjeka

1. Domaćinstva

Svima mora biti jasno da:

- Je pokrće na punu sumu osiguranja dostupno već i sada, a da se razlika u pokrću po ovom konceptu može dokupiti
- Da se kombinacijom prirodnih opasnosti u takvom pokrću dolazi do realnih opasnosti koje se mogu ostvariti svim vlasnicima stambenih jedinica (opravdanje za uvođenje “solidarnosti”)

1. Domaćinstva

- Najveći problem za koji tek treba naći rješenje je kako postići dovoljan obuhvat osiguranjem iako je obavezno
- To rješenje moraju zajednički naći industrije osiguranja i vlade

2. Državne i javne institucije

26

- U ovom segmentu osiguranje je ili nedovoljno ili ga nema nikako
- Nedostatak sredstava u budžetima je jedan od problema
- Nedostatak osjećaja potrebe za osiguranjem je puno veći problem

2. Državne i javne institucije

26

- Vlasti kroz nadzor prate dostatnost kapitala banaka i osiguranja u odnosu na rizike poslovanja kojima su izloženi, a same zanemaruju neke od tih rizika

2. Državne i javne institucije

26

- Obaveznost osiguranja bi bila dobrodošla
- I postepeno povećanje osigurane imovine bi bio veliki napredak
- Postupci javne nabavke će, kao i do sada, predstavljati najveću negativnu stranu kod osiguranja državnih i javnih institucija, potpuno pogrešno zasnivajući izbor na najnižoj premiji

3. Pravne osobe u privatnom vlasništvu

- Stav da će država namiriti štetu privatnim vlasnicima treba biti promijenjen
- Pomoć jednom automatski podrazumijeva pravo svih drugih da dobiju pomoć ili naknadu štete
- Često se smatra da se takve odluke donose zbog stranačke pripadnosti ili zbog nastalog socijalnog problema (radnici ostali bez radnog mjesta)

3. Pravne osobe u privatnom vlasništvu

- Nametanje obaveze privatnim vlasnicima da se osiguraju je možda moguće, ali ne i izvjesno
- Vlast može ohrabrivati sklapanje osiguranja kroz poticaje i druge pogodnosti

Usmjereni napori

- Teško je zamisliti istovremeno traženje rješenja u sva tri segmenta
- Zato smo i u prezentaciji i u aktivnostima na tržištima osiguranja u BiH napore usmjerili ka traženju rješenja za prvi segment, domaćinstva

Kako nastaviti

- Rješenja moraju poteći od industrije osiguranja i biti podržana od strane vlasti kako bi bila funkcionalna i održiva
- Jačanje svijesti o potrebi za ovakvim osiguranjima mora biti kontinuirani proces, neovisno od izabranog rješenja

Hvala na pažnji